

Hétfői

Friss Újság

ikái és közgazdasági hetilap

Mi lesz velünk?

Abban a végnélküli gazdasági krízisben, amely nálunk úgy látszik, állandó berendezkedés lesz és a melyet a liberális kormány gazdasági politikája inaugurált, az egész ország lelkes reménységgel tekintett az Avarescu kormány felé. Elmondhatjuk, hogy az a választási nagy siker, amely az új kormányzat pozícióját megerősítette, a polgárok millióinak ama reménysége által lett előidézve, hogy a fojtogató gazdasági pusztulás, a kereseti lehetőségnek megszűnté, új, szerencsésebb gazdasági politika által megváltoztatva lesz. Az Avarescu kormány egyes kiválóbb emberei, így Manoilescu államtitkár ösztönszerűen meglátva azt a pusztaságot, amelyben az ország gazdaságilag vergődik, gazdasági jelszavakat dobott bele a választási küzdelmekbe mert érezte, hogy az emberek milliói előtt mégis csak a legfontosabb jelszó: a kenyér. Ugy mondták, hogy az életet fentartó kenyér, amely már csak vasárnap került az emberek asztalára, ezután hétköznaponként is ott fog diszkelgeni.

A változás azonban nem akart elkövetkezni. A kormány gazdasági kérdésekben elvárásolva a régi gazdasági ideológiáktól, nem tudott előremenni. Ha tett valamelyes lépést, azt el-késve tette, amikor a bajok már nem tudott segíteni. A Pénzek hiánya még fojtogatóbb lett. Minden gazdasági munka lehetetlen nálunk, ahol nincs pénz és ahol a pénzek kamatja oly magas, amilyenre nincs példa az egész világon. A kormány nem tud

vagy nem akar ezen állapotokban segíteni. A régi bajok, amelyek eltűntetésének reménysége hozta létre a kormány választási sikerét, megsokasodtak. És az emberek kiábrándulva de most már reménytelenül kérdezik: Istenem mi lesz velünk?

Ezekre a kérdésekre, amely kevés kivétellel minden ember lelkében ott formálódik, most határozott feleletek érkeznek. Határozott feleletek a kormány részéről, amelyek a jövőre semmiféle kétséget sem hagynak fent. Nem tudok nektek kenyeret adni, jobbat izesebbet, mint régebben kaptatok, felelik a bölcsek, sőt még szigorubban kell veletek szemben fel-lép-nem. A kormánynak kell a kenyér. Több terhet kell vállalnótok, jobban kell iz-zadnotok, nagyobb erőfe-sztítést kell tennetek, mert nekünk kell a pénz. És a gazdasági lerongyolódásnak ezen példátlan idejében elő-áll a kormány újabb adó-javaslatokkal, hallatlan új-jabb terhekkal, nem kérdeve senkit, nem kérdeve azokat, akiknek az újterheket elő-teremteniök kell: Vajjon birtok e vele? És amikor a panaszok, amelyek elő-törnek kétségbeesetten el-jutnak a miniszter füléig, akkor ő mosolyogva felel: az emberek nem szeretnek adót fizetni. Vajjon el van e ezzel a derűs bölcseséggel intézve ez a kérdés, hogy emberektől, akiknek nincsen kenyerük, mikép lehet újabb terheket tény-leg bevasalni. Vajjon gaz-dasági bölcsesség, az ország érdekében álló az ilyen kijelentés?

És újabb válasz is érke-

zik. Szabaddá kell tenni a lakásforgalmat mondja Cu-dalbu és én szabaddá teszem, felelve a béreket az egy évi átmeneti időre is, ezt kívánja a gazdasági élet konszolidálása. Javaslatomon nem engedek változtatni, mondja az elégedetlenkedőknek, akik rá-mutattak előtte, hogy a lakosság nem bír meg új-jabb megterhelést és meg-van a többségem hozzá. Vajjon lehet e többséggel, parancsszóval gazdasági konszolidációt csinálni? Vajjon a gazdasági konszolidá-ciónak nem e ott kellene kezdődni, hogy így a jól-lakott emberek zugolódás

nélkül vállalják a szükséges újabb terheket? Vajon meg-értik e a kormányzat em-berei, hogy a sorrenden változtatni kell? Hogy mun-kaalkalmat, olcsó pénz kell teremteni, hogy az embe-rek halálápadt arcába és ereibe vissztérjen az élet színe, és hogy csak ezután lehet újabb terheket ráen-gedni az emberek nyakára? Ha a kormány idejében meggondolja magát és be-látja, hogy a terhek vise-léséhez erőforrások kelle-nek, akkor nem fogjuk egymástól és magunktól kétségbeesve kérdezni, vaj-jon mi lesz holnap velünk.

Egy leány megszöktette az udvarlóját

Beckerekéről jelentik: szomszédos Toba községben furcsa szöktetési ügy foglalkoztatja az embereket. Az eddigi szokástól eltérően ez alkalommal nem lány-, hanem legényszöktetésről van szó, ami nagy derűtséget kelt a községben. Varga István tizenhétéves legény már régebb ideje udvarolt Balta Erzszi húszhárom éves leánynak. Varga szülei nem látták szívesen, hogy a fiuk egy nálánál sokkal idő-sebb lánynak udvarol és eltil-tották tőle. A fiatalok azonban még így is módját találták ana-nak, hogy többször titokban ta-lálkozzanak. A múlt héten el-határozták, hogy megszöknék hazulról. A fiura szülei az utóbbi időben nagyon vigyáztak és minden lépését szemmel kísér-ték. Varga István a szigorú őri-zet miatt nem vállalkozhatott arra, hogy megszöktesse a le-ányt. Balta Erzsébetre azonban nem vigyáztak olyan szigoruan a szülei és így őrá hárult az a feladat, hogy kocsit szerezzen és szökésüket végrehajtsák. Tegnap éjjel a leány szekért fogadott, Varga István házához hajtatott, ahol már várt rá a leány és megszöktek a faluból. A fiatalok a kocsin Magyar Cir-náig mentek, onnan pedig vo-naton Zimonyba utaztak. A fiu

szülei kétségbeestek gyermekük eltűnésén és bejelentették az eltűnést a csendőrségnek. A csendőrségnek, amely a jelek-ből sejtette, hogy szöktetésről van szó, értesítette a környék-beli csendőrségeket és vasárnap Zimonyban az ottani csendőrség egy zugszállóban a nyomukra akadt a fiataloknak. A szöke-vényeket azonnal Toba községbe vitték.

Anglia hust akar ex-portálni Romániából

Barcelonai Ipana-cég nagyobb exportterületet akar kölni a romániai élőállattenyésztőkkel. Tegnap azután egy angol konzorcium képviselői érkeztek Bukarestbe, hogy nagyobb kvan-tumban prima marhahúst vásároljanak, amelyet hordókban és besózott állapotban akarnak exportálni. A bőrt és faggyut az angolok nem veszik meg. A bucaresti husiparosok most tárgyalják az angol ajánlatot, amelynek hírére a hizlaldák felemelték az állatárakat, ame-lyek tudvalevőleg lényegesen olcsóbbak, mint Erdélyben.

A bubi

A világháború áldozataja; a nő. A férfi rántotta le őt magával együtt a föld sarába, hol mindakétten jól érzik magukat. A jövő férfja azonban, ki a nő helyzetével már nem fog visszaélni, még akarja ellenére is visszaemeli őt a tisztelet oltárára, mert a társadalom nem nélkülözheti a női erényt.

Rossz idők járnak a bubikra. Feleségnek nem kellene — a papok meg már a templomból s az Ur asztalától kezdik elhessegetni őket! — az ördögről meg nem tudjuk még, hogy milyen a gusztusa velük szemben, lévén a bubi maga egy megtestesült démon.

Érthetetlen, hogy a természet által némileg megállíthatott teremtmény miért is lázadozik az alkotója ellen s hogy miért rug — kapálódzik a saját énjé ellen, vagyis hogy miért nem akar nőneműnek maradni. Kijátszani akarja a teremtet, megcsalni önmagát.

Hogy az egykori számár oroszán — bőrt öltött magára — úgy akart imponálni, még csak érthető, de hogy miért akar a nő himesdi maszkban érvényesülni, ezt még a pszichiáterek sem tudják megfeyteni.

Hiszen a nő értéke a nőiségben rejlik, miért akar a természeti rendeltetése ellenére himemű lenni

A nőnek a civilizáció megkülömböztetett elbánást biztosított s neki ez nem kell, ő nem akarkiváltságos lenni. Különösen a keresztény kultúra tiszteletét, gyengédséget biztosított számára s ő mindezt a himesdi játék kedvéért elrugni képes magától. Nem és nem akar a gyengéd nemhez tartozni, hanem egyenrangú birkózó fél óhajt lenni minden áron a létért való küzdelemben eldurvult férfival.

Pedig a nőies nő a férfi oltárképe, az áhitat tárgya, ellenben a bubi csak érzéki lény, a férfi eszköze.

Egészen másként udvarol a férfi a nőies nőnek, semmint a bubinak. Az előbbihez imádkozik, könyörög, — az utóbbival alkuszik s követel.

A nőies nővel szemben a férfi átszellemül, fitogtatja férfias tulajdonságait, kifejezésre juttatja mindazt, ami őt a nő felé emeli; — bubival szemben ellenben csupán a him jut kifejezésre.

Igaz és ezerszer igaz, hogy

az egész életünket a nemi élet irányítja és befolyásolja. valamint az is igaz, hogy a nő nagyobb rabja a nemi szenvedélynek, de azért a nőnek még sem szabad visszakivánczoznia a vásárra.

De szemben ezzel a nő lezüllesztésért mégis csak a férfit terheli a felelőség, mert mindenkör visszaélni igyekezett a nő helyzetével.

A férfi gyártja az erkölcslenítő vicceket, a trágár regényeket az erkölcsrontó szindarabokat, az érzéki táncokat s mind csak azért, hogy a nőt lezüllessze és a nőiességéből imigyen levetdezzett nő annál könnyebben eszközözvé tehesse.

Mint hogy pedig a lezüllesztő nő lezüllesztzi az egész társadalmat, a nőt az erény útjáról való zuhanásában mindn áron és módon meg kell állítani.

Erre pedig legelső sorban a vallás a hivatott, mert ő emelte a nőt a tisztelet oltárára. Már is hadat üzent a bubi frizurának a rövid szoknyának. Ha a templomból nem is tilthatják ki még a bubit, de a gyontatószékhez s az Ur asztalához kezdik nem engedni. Bármennyire radikális is ez a megoldás, tétetni kell azzal, hogy a pap egyáltalán ne álljon még csak szóba se a bubival. Ne kelljen a bubi még csak a gazdasszony-nak sem.

Abnormitás Alkoholizmus

Ozory István.
VIII.

A név nem fontos. A fölmerült esemény ismét beilleszkedik cikksorozatunkba. Elveinknél fogva felállunk azon, hogy vidéki pellengére állítsunk egy embert, akiről tudjuk, hogy egy beteg szervezet, amely beteg szervezetnek egyik kimagasló mondhatni zseniális tulajdonsága az erőszakos szervezés s bűnös tényeiről más nyilvános tényekkel való elterelése a közfigyelemnek.

Ő a mi típusunk, a ki szatmári rendőrfőkapitánysága alatt porázra kötötte az egész városi törvényhatósági bizottságot, döntő állásfoglalása volt közügyekben, rajongtak körülötte mint új messiás körül, a Dáciában minden közgyűlés után családi-as nagyszabású összejöveteleket tartott, rendezte a táncokat táncolhatta a képviselő urakat, pattogott a pezsgő, csupa mosolygóarc, a Dácia földét levegője bódulttá tette az egész közéletet.

A Kazinczy utcai redaccio volt egy kisebb közéleti központ. A szatmári újságot csinálták itt, örökös vig hangulatban jó gondolatokat kitermő pezsgőzsnél.

Sohol egy komoly megfigyelő és gondolkodó elme, csak az örökös bók. Ebben az atmoszférában, ebben a kábulatban viselte lelken a múlt bűneit s gyarapította hivatala hatalmának pallósá alatt ujjakkal Ozory István, ki szatmári rendőrfőkapitányi székfoglalása előtt a fentálló uralom által már tíz évvel előre ki volt jelölve a szatmári főkapitányi székre.

De nagy hibát követett el dr. Márk Endre Debreczen város polgármestere is, a ki fölismerete az alábbiak szerint Ozory Istvánt, de nem volt elég ereje figyelmeztetni a főprotektor Hajdu vármegye és Debreczen város akkori főispánját Domahidy Elemért.

„It adjuk a budapesti „Reggel” című újságnak Ozory Istvánra vonatkozó közleményét hadd erősítse, hadd igazolja azokat az állításainkat, melyeket mi az abnormitás és alkoholizmus című közleményeinkben lefektettünk:

A belügyminisztériumban körülbelül másfél év óta olyan ügyben folyik a vizsgálat, amelynek előreláthatóan nagy botrány lesz a fináléja. A szokatlanul érdekes ügy részletei a következők:

1925 januárjában a nyíregyházi rendőrségen nagy kíváncsi pánamát leplezték le. A kíváncsi ügyben a nyíregyházi rendőrség együtt nyomozott a budapesti rendőrséggel és a vizsgálat befejezése után több nyíregyházi egyént le is tartóztattak. A kíváncsi pánama egyik nyomozó közege Ozory István Nyíregyházán szolgálatot teljesítő rendőrtanácsos volt, aki érthetetlen módon

belekeverte az ügybe a budapesti főkapitányság egyik vezető állásban levő rendőrfőtisztviselőjét is.

A megrágalmazott főtitisztviselő rögtön vizsgálatot kért maga ellen és néhány hét múlva kiderült, hogy Ozory István nyíregyházi rendőrtanácsos teljesen alaptalanul védolta meg fölöttesét és csak a rehabilitálási eljárás lefolytatása után szivárgott ki ennek a bonyolult afférnek igazi hettete. Amikor Nyíregyházán meg folyt a kíváncsi pánama vizsgálata, a budapesti főkapitányságra távirati megkeresés érkezett Ozory István rendőrtanácsostól, hogy a főkapitányság két detektívét Opris Oszkárt és Boschko Jenőt azonnal vegyék őrizetbe, mert mind a kettő részes a kíváncsi pánamában. A főkapitányságon kinos meglepetést keltett a nyíregyházi távirat és hogy minden tekintetben tisztázódjék az ügy,

a két detektív le kísértették Nyíregyházára.

Az ottani rendőrségen Ozory István rendőrtanácsos behívatta hivatalos szobájába a két detektív és kerekén kijelentette előttük, hogy a budapesti főkapitányság egyik magasállású fő-

tisztviselője esküdött el, isége a magyar fajvédelemnek és hosszas rábeszélés után

főlszólította a két detektív, hogy gyűjtsenek terhelő adatokat az illető budapesti rendőrfőtisztviselő ellen,

és azokat bocsássák az ő rendelkezésére. A detektívek látszólag belementek ebbe az ajánlatba, másnap visszautaztak a fővárosba és azonnal referáltak főnöküknek arról, hogy Ozory István milyen ajánlatot tett nekik. A rendőrszisztviselő, aki legkiválóbb tagja az államrendőrségnek, rögtön bejelentette az esetet a belügyminisztériumnak. Ahol ebben az ügyben meg is indult az eljárás. Hogy a hatóságok pontos képet nyerjenek az egész ügyről. A reggel munkatássa ezennel olyan adatokat bocsát az érdekeltek rendelkezésére, amelyekből

egyszeriben kiténik, hogy ki ez az Ozory István nyíregyházi rendőrtanácsos.

Ozory István 1917-ben bukkant föl Szatmáron, ahol rövidesen annyira beszelegte magát, hogy Jékely Sándor akkori szatmári főispán protekciójával rendőrfőkapitánnyá neveztek ki. A városi tanácstól közben kérészkolta, hogy a dohánykezelést rábizzák. Ebben a szokatlan minőségében csakhamar egész csomó szabálytalanságot követett el. Egy hü emberével, Oláh vezetéjű volt debreceni detektívvél

jogtalan rekvirálások fogyanatosított a kereskedőnél és az ilyen módon elrekvirált értékeket saját céljára fordította.

Szatmár vármegye közigazgatási bizottsága végül is megelégette azokat a szabálytalanságokat, amelyeket Ozory főkapitány követett el és a fegyelmi választmány vádindítványt adott Ozory István ellen. Ez a vádindítványt fizetés nélküli hivatalvesztést javasolt. Tárgyalás azonban nem kerülhetett az ügy, mert

Ozory István 1918-ban hirtelen otthagytta Szatmár városát és bucsu nélkül ismeretlen helyre költözött.

Ozory István pontosan 1918 november 21-én tűnt el Szatmárról, amikor már november 20-án a városi tanács meghozta azt a határozatot, amely szerint a főkapitányt a szabálytalanságok miatt fölfüggeszté állásából. De nem érdekelten Ozory István multja abból az időből sem, mielőtt Szatmárra került. 1913-ban Debreczenben működött az ottani városi rendőrségnél, mint rendőrfőkapitány. Ebben az állásban

megrágalmazta a debreceni főkapitányt dr. Rostás Istvánt

és valóságos hadjáratot indított főnöke ellen. Ozory István annyira fölforgatta a debreceni

rendőrség békéjét, hogy vallóssággal föllelékeztek, amikor a háború kitörésekor bevonult katonának.

Debrecen város polgármestere, dr. Márk Endre egyébként a következőket mondotta jegyzőkönyvébe Ozory István debreceni szerepléséről:

„En mint polgármester csak nagyon keveset érintkeztem Ozory Istvánnal és így közelebbi adatokkal személyét illetőleg nem szolgálhatok. Egy alkalpom mal tanácsosi állásra akart pályázni és én nyíltan kijelenttem, hogy őt nem fogom támogatni. Erre nézve egészen különös okon volt. Egy előkelő állású barátomtól olyan információkat kaptam Ozory Istvánról, hogy tulságos mértékben a kártyaszennyvedélynek adta magát, sőt egy alkalommal, néhány évvel ezelőtt

megállapították Ozory Istvánról, hogy szabálytanul kártyázott. Egy alkalommal Domhies Elemér főispán ur megbízott azzal, hogy Rostás István rendőrfőkapitány kezelése alatt levő, a városi rendőrpálya berendezésével kapcsolatos pénz kezelését legsürgősebben vizsgáljam meg, mert hozzá egyik debreceni ügyvédől sürgős följelentés érkezett, állítólagos nagymérvű pénzkezelési szabálytalanságok miatt. E följelentés elemment főszámvevővel és a titkárommal a főkai társaságra, megtartottam a vizsgálatot, a pénzkezelést azonban jelentésem szerint legteljesebb rendben találtam. Erről az ügyről is megállapítottam, hogy

a névtelen főjelentő Ozory István rendőrfogalmazó volt.

Teljes tárgyilagossággal ennyi állapítható meg Ozory Istvánról, a jelenleg Nyíregyházán szolgálatot teljesítő rendőrtanácsosról. Főnti

adatainkat hiteles jegyzőkönyvi másolatokkal bármelik hatóság rendelkezésére bocsátjuk,

annál is inkább, mert országos érdek, hogy az, akit két ízben függesztettek föl, ne tölthet be olyan állást, amelynek legelső feltétele a feddhetlen előélet.

Románia vagonokat rendel Magyarországon

Budapestről jelentik: A „Magyarország” írja, hogy a romániai vasutigazgatóság a magyar vagongyárak kataliténél 4 millió dollár értékű vasuti kocsit készült megrendelni. Az erre vonatkozó tárgyalások rövidesen megkezdődnek.

Die Dame, Elegente Welt, Sport im Bild, Modene Welt, Schöne Frau, Magazin, Uhu, Bühne stb. Valamint az összes német folyóiratok kaphatók a Minerva hírlapirodában Piața Brătianu (Deák tér) 7. sz. udvar

MENDE-MONDA

Hát az bizonyos, hogy a kurta szoknyára rossz idő jár, még a Strand is kimondta, hogy kurta szoknyában nem szabad megjelenni a platzon.

Ha majd uzsorapályázatunk lejár nyitunk egy új pályázatot, ki jár a legkurtább ruhában, ennek eredményéből megállapíthatjuk, ki az aki legjobban akarja mutogatni bájait.

Nagy divatja van a hírlapi kedvezményeknek, melyeket legelőször a Pesti Hírlap cultivált.

Nekünk nincs semmink de nagyon szeretnénk egy jó újságot adni olvasóinknak.

Csak egy vásárlást, csak egy virágszálat kér Weisz Zoltán a vármegye nemes közönségétől. Nem rossz idea. Ennek a vármegyének van 200 000 vásárlója egy virágszál ma 20 Leu bevétel 4 millió ennek 30 %-a 1 millió 200.000.- Leu

Ez eddig rendben volna, de hogy halála után nem akarja magát deszkakolmányban elföldtetni ez már egyéni gusztus, ez már nem tartozik a vásárló közönségre. De különben is ha már életében vasha temetkezett, halála után is megengedheti magának ezt a luxust? Vagy iratkozzék be a Vuja temetkezési intézetébe s kész az érzékoporsós temetkezés.

El kell ismerni azonban, hogy Weisz Zoltán egy bibliai alak, aki mint a proféták kiküldetnek az emberiség boldogítására ő is szentül megvan győződve, hogy ő azért küldetett e sártekére, hogy a kultúra fejlesztésére szolgáló plajbászt áruljon és miután az ember nemcsak igével és kultúrával él, a kenyér előállításához szükséges ekélt is rendelkezésre bocsátja. Ki ilyen ideális, ki ilyen ihlett profétaszerep elme, minden támogatást megérdemel.

A Hitelbank mindig először fut be számadó közgyűléssel, úgy látszik nincs min törni a fejüket, a váltó anyag nem nagy de jó.

Meg is ragadta Dr. Weisz Sándor az alkalmat, hogy ráterelje a közgyűlés figyelmét a a Hitelbank által szedett 24%-os kamatra.

Jó! Jó! Sándor öcsém! Mondja Tréger Bertti igaz. tanácsos, ezeket a nagyon dicsérő szavakat, mégis az adósoktól kellemebb volna hallani és azután miért rongáljuk mi a más bankok üzletét.

Ezen a közgyűlésen történt hogy egyik közgazdászunk Rooz Gyula ékes szavakkban nagy hallkodással volt a Samu bátyjának és a Sándor sógorának, hogy

a Hitelbankot olyan fényesen vezették s meghajtották a város közgazdaságának meg nem tépázott teljesen érdektelen lobogó járt.

Ebből az alkalmából már közérdekű voltánál fogva is van még egy feljegyezni valónk.

Rooz gyula be-be szokott menni a kávéházba, de soha sem ül le. Sokszor kérdezték, miért nem tartózkodik a kávéházba az üzleti élet központjába egy kicsit, azt válaszolta, hogy ő már Schmidt Ádám közgazdaságtanából megtanulta, hogy a kávéházban eltöltött idő és elköltött pénz elveszett holt tőke.

Anekdoták az 1910 es választásokból

Megfelebezték

Az 1910 es választásoknál magam is sok helyen korteskedtem. Erdélyben szedtem akortájt össze ezeket a választási anekdotákat.

Nagy Gyurkát nagyon szerették a csikszentmártoni székelek és mégis elpártoltak tőle.

— Hát nem szerettek már? — kérdezte tőlük Nagy György.

— Dehogynem, dehogynem — felelte az egyik góhé — szeretjük mink most is a nagyságos urat, rá is szavaznánk mindnyájan, de nem lehet, mert az embereket a kormány ötven koronával — megfelebbezte.

Egyszer volt Széken kutyavásár

A széki kerületben egy ízben Révay Mór János, a kitűnő könyvkiadó és Szemre Miklós mérték össze ereiket. Minthogy féltek a peticiótól, vesztegetni egyik párt sem mert, a legfurfangosabb fogásokat találtak ki a választók megnyerésére. A Szemre Miklós kortesei közönségére tették, hogy a jelöltjük, mint aféle sportember, szenvedélyes kutyabarát, szép magyar komondorokat, kuvaszokat, pulikat keres, jó pénzt fizet érte. Jöttek is a választók csüstül az ő vemhedt, gubancos korcs kutyákkal. Az egyik ezer koronát kért az ebért.

— Ejnye, ejnye hát van szíve, ezer koronát elkérni ezért a fogatlan, vén kócos komondorért? — ripakodott az egyik polgárra a kortes.

A polgár pedig őszintén felelt: — Nagy kutya ám ennek a komondornak a gazdája és ha akar, nagyon tud ugatni

Drága marha

A Mártonffy Márton kortesei végigjárták a szamosújvári választókat s kézzel fogható argumentumokkal próbálták őket megnyerni. Az egyik lókereskedőre is rátörtek s javában gyömszözték amikor közbevette magát a menyecske; patlogva kiabált a kortesekre.

— Ha lovat vagy szamarat akarnak, kaphatnak nálunk olcsón, de ez a marha — és ezzel a férje urára mutatott — három ezer koronán alul nem eladó.

Közös bank

Marosujváron Justh-párti jelölt is volt, aki az önálló bank mellett korteskedett és munkapárti jelölt is, aki a közös bank hívének vallotta magát. Az egyik román községben ki is állott a munkapárti kortes a piacra és ékes román nyelven így világoztotta fel a népet.

— Fratilori! Látjátok ezt a papirpénzt? A közös bank nyomja ezeket. Ha ezt a bankot megszüntetjük, nem lesz több bankkó sem. Akkor csak egykoronás lesz, meg ötkoronás. Mit akartok hát? Közös bankot-e, amelyik ezeket a szép, ropogós papirpénzeket nyomja, vagy önálló bankot, amelyik csak egykoronásokat és ötkoronásokat veret? Ugy-e mégis csak jobb lesz ezután is az bankkó?

Győzött is a munkapárti jelölt. Mégis csak jobb program volt a bankkó, mint az ötkoronás

Katona vagy pénz

A dobrái kerületben Moskovitz Ivánnal szemben Hantos Elemér lépet fel akkor. Moskovitz a régi képviselő, népszerű is volt a kerületben és mégis kiszorította onnan Hantos, mert a Hantos kortesei ezzel érveltek.

Moskovitz katonái előadó volt. Hantos azonban pénzügyi kapacitás. Moskovitz elvitelhet beneteket katonának. Hantostól viszont pénzt kaphattok. Mit akartok hát, román testvérek: hatonak lenni vagy pénzt kapni.

Két heti felmondásra

A petrozséni kerületben Rosenberg Ignác lépett fel akkor munkapárti programmal. Román nemzetiségű volt az ellenjelöltje. Járták a falukat, bizony igen rosszul fogadták mindenütt Rosenberget. Az egyik községben végül mégis hatalmasan megéllenék beszédét, amikor azt az ő főkortese románul tolmácsolta.

Miért tetszett itt olyan vesztettül az a beszédben, ami eddig sehol sem tetszett? — kérdezte a jelölt az ő főkortes tolmácsától

— Mert úgy fordítottam románul felelte az, — hogy a nagyságos ur ör esztendőre nem vállalja a képviselőiséget, csak felmondásra. Kiköti ő, hogy neki is joga legyen két hétre felmondani a képviselőiséget, de a választóknak is joguk lehet ennek ellenében két hétre felmondani a nagyságos ur mandátumát... Ez tetszet nekik olyan nagyon. Meg is vállaltották.

Utlevél

vizumokat szerez gyorsan és pontosan *Futár: vasárnap szerdán és pénteken.*

Tevjovits

Satmar P. Brătianu Dacia udvar

HIREK

A távozási vízum. Az utóbbi napokban megállapítást nyert, hogy a határon számos olyan román utas jelentkezik, aki utlevelével nem tudja a speciális kilépési vízumot felmutatni, amely 1927. évi január 1-től kezdve kötelező. Az érdekeltek tudomására hozzák, hogy román utlevelék birtokosainak okvetlenül szükségük van erre a speciális vízumra, nehogy a határon kellemetlenségük legyen, illetve visszaküldésének.

A nyugdíjasok és a telek-helyek. Ritka csupa humanizmustól csöpögő törvényt producál a romániai codex akkor, a vagyonosoktól elszedett földekből a tisztviselőknek ugy mint a nyugdíjasoknak juttatni akart. Dehát a fentálló gyakorlat szerint nem a fő érvénysül hanem a láb. Hiába mondják oda fent, hogy fehér, ha ide lent azt mondák, hogy fekete. Így van ez a telekkiosztással is mondhatja a törvény, hogy a nyugdíjasoknak is jár telek hely, ha ckapperektől nem jut s ide lent azt mondják, hogy nem jár. — De hát hova forduljanak jogorvoslásért? Sehová! Ahoz a megmáshithatatlan örök főigazsághoz, hogy a hidontuli vagy a vasuton tuli köves telek helyen majd találkozunk és megkérdezzük egymástól ki hol hagyta el az állam által ki vagy ki nem osztott telek helyet.

A bányászok színi előadása.

Említettük már, hogy az önkéntes t. o. egyesület egy fényes és látványos színházi előadásban fogja részesíteni a város közönségét. A 3 részletre osztott darab tárgya a bányák belvilága, a bányászok munkaközi élete és munkája. Ezen előadást tulajdonképpen a nagy bányai kincstári bányászok fogják producálni, kiknek ehez az előadáshoz egészen specielis díszletük van. — Az előadás egy szombati és egy vasárnapi napra tervezetett, amely 2 napon 4 előadás tartatott volna, ezek között egy ifjúsági és egy munkás előadás. A színháznál fentálló hajlódások az átköltözéssel járó mintegy 30000 leu költség, az igazgatónak 2 napról elveszett haszna szintén 30.000 leu, tehetatlenné teszik az előadásnak a szezonban való megtartását s a husvét utáni időre kellett elhalasztani.

Nemzetközi mintavásárok. A vieni prágai és budapesti nemzetközi vásárra vonatkozó tájékoztatók közgazdasági szervezetek szövetségének megküldenek, az érdeklődők itt tájékozódást szerezhetnek.

Wien márc. 13 — 19.
Prága márc. 20 — 27.
Budapest apr. 30 — máj. 9.

Petrescu general inspector nagy vizsgálatot tartott a városházán. Rendezte a Bendiner Nándor 15 %-os ügyét, melyet kiutalni rendelt, érdeklődött a Dávidovits féle hitféi faraktár eladása iránt, és még több városi ügyet tett vizsgálat tárgyává, [melyekre a miniszteri döntést érdeklődéssel várja a városháza.

Gép és kazántulajdonosok alakuló ülést tartanak Nagy Károlyban a Metropol szalóban

1927 február 20 án d. e. 11. órákor

Comunitatea izr. aut. Satu-Mare.

Pászkajegyzési hirdetmény.

A pászkajegyzés folyó évi febr. hó 6-án megkezdődik. Az elsőrendű pászka kilógrammonkénti ára 50 lei. Aki a pászkaárát febr. hó végéig befizeti, kg.-ként 3 lei kedvezményben részesül.

Idejekorán figyelmeztetjük t. tagjainkat, hogy előzetes hitközségi és rabbisági engedély nélkül pászkát behozni vagy sütőházat berendezni törvényileg is szigorúan tilos. Ilyen pászka hatóságilag és az illetők ellen kihágási büntető eljárás folyamatba téve lesz.

Az orth. izr. hitközség előjárósága.

SZINHÁZ

A potyások agyonbol-dogitják a színészetet

Folyton dörgik a fülünkbe: a színészek fáznak, éheznek, a színház pénzzavarral küzd dacára ennek, sokan a legnagyobb lelkiismerettel mégis polyán látogatják a színelőadásokat és pedig az újságírók tiszteletjegyzék.

Talán mégsem ilyen módon keklene agyonbogarogni az a féltalékenyen őrzött s örökös válsággal küzdő magyar színészeket. Hiszen ezek a tiszteletjegyek mint amolyan öröklött baj — az igazgatóra nézve amugy is fölernek az egyiptomi csapások egyikével, de annál jobban siettetik a teljes összeomlást ha kézzőlkre adagoljuk azokat.

Hogy kinek és milyen címen ad a színgazgató tiszteletjegyet, ez az ő privát ügye, de csak addig — amíg a színészeknek rendesen folyosítja a gázt.

Mihelyt a pénzkrisis üt be s a színészek nem kaphatják meg az őket megillető járandóságukat s a színház fizetésektelenül kezd válni, a potyázásnak azonnal végét kell venni. Tessék vagy fizetni, vagy odahaza maradni, de hogy potyán s a színészek nyomorán keresztül jusson színiélvezethez bárki is — aki különben fizető képes tudna lenni — ez kérem a szó-szoros értelmében véve igazi potyázás.

HETI MŰSOR

Vasárnap délután Cirkusz hercegnő Pintér Bóskével.

Este, Hajtővadászat operette ujdonság Pintér Bóskével.

Kedden B. hárletben, Szerdán hárlet szünetben, Csütörtökön C. hárletben, Hajtővadászat operette.

Pénteken Szerelem vására dráma Zóna félhelyárakkal.

Hajtővadászat

Operette ujdonság. Vasárnap este kerül színre. Parádés szereposztásban. Pintér Bóskével a főszerepben a többi főbb szerepeket játszó. Lendvay Bőske Jung János Battyán Kálmán Baradlay Mihályi Rákossy Békeffi. Hajtővadászat egész héten színre kerül.

Pénteken Szerelem vására című dráma kerül színre Tárai Bóskével a főszerepben. Partnere Földes Mihály lesz.

SPORT

Apróságok

A szövetség közelgő közgyűlését nagy érdeklődés előzi meg. Kíváncsian tekintünk a közgyűlés kimenetele elé, mert mind tudjuk, a mostani vezetőség minden lehető elkövet, hogy a volt vezetők meghurcolt tagjaiból egy sem kerüljön be az új tisztikarba. Ez az idea mindenesetre nem az itthon levő szakácsoktól függ, hanem a megvalósulását a fenti főzésnek több mint valószínű a vidék fogja eldönteni, ismerve a mai pártok erőviszonyát.

A temesvári A. C. Budapestén ohajtja jubiláris mérközését lejátszani a szombathelyi Sarábiával, mellyel 25-ik éves fenállását akarja megünnepeelni, Csodálkozunk a T. A. C. eme elhatározásán.

A pesti sporthírlap szerint a temesvári Kinizsi felvételét kérte a középnyrópai kupa küzdelmeibe. A Kinizsi kérelmét nem kell különösebb kommentárral fogadni.

Mint utólag értesülünk a bucaresti központ. C. C. jóváhagyta a Satu-Mare-i alkütelnek, önálló kerületté való megalakulását.

SZERK. ÜZENET

A szamosnak. A strandról beígért közleményét várjuk,

L. P. urnak. A cápa hogy nyelte el a mostoháját, vagy a cserép és téglagyár anyagi küzdelméről írott cikkére rá kerítjük a sort.

Dr. K. urnak. Ne legyen olyan kíváncsi dr. ur. A pártegységben azonban egyek vagyunk, ez azonban nem gáncsol meg bennünket abban, hogy a senátor ur ügyeiben a szabadságot fentartsuk magunknak.

Főszerkesztő:

Dr. FISCHER JÓZSEF

Felelős szerkesztő:

Tankóczy Gy. és Dr. Márk I.

Nyomatott

Hirsch Nyomda, Satu Mare.

Fiatal ur

nem kell kétségbe esnie, hogy jön a bál szezón és önnek nincsen

frakkja, zsakettje, szmokingja,

Mindezeket jutányos áron kölcsön

kaphatja sőt olcsón meg is veheti

Friedmann Samuel

ruhakölcsönző intézetében P. Bratianu 2. (az udvarban.)

Apolló Mozcószínház

vasárnap hétfőn

Hercegnő és a Bóhóc

Monumentális filmremekű 8 hatalmas felvonásban

Uránia Mozcó

Vasárnap, hétfőn,

Halálos sugár

Bűnügyi kalandor dráma Főszerepben Riccardo, akit az amerikai Harry Pielnek is neveznek.

Ha akar
olcsó és szép nyomtatványt
keresse fel a

HIRSCH
nyomdát

SATU-MARE

Str. Cuza Voda (volt Eötvös u.) S.
volt Morvai nyomda